

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 4.2.2011
COM(2011) 43 konč.

2011/0020 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o podpisu in začasni uporabi memoranduma o sodelovanju med Evropsko unijo in
Združenimi državami Amerike pri raziskavah in razvoju na področju civilnega letalstva**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1 Razlogi za predlog in njegovi cilji

Svet je 30. marca 2009 Komisijo pozval, naj sprejme vse potrebne ukrepe za doseganje najvišje stopnje interoperabilnosti med programom za posodobitev upravljanja zračnega prometa (ATM) v Evropi, tj. SESAR (glej spodaj), in enakovrednim programom v ZDA, tj. NextGen, ter drugimi regionalnimi projekti v regijah ICAO (Mednarodna organizacija civilnega letalstva). Poleg tega je bila Komisija zaprosena, naj upošteva potrebo po skladnosti programa SESAR z razvojem globalne zasnove organizacije ICAO. Zato je Svet Komisijo pozval, naj predloži priporočilo o podelitvi pooblastil Komisiji za začetek pogajanj o memorandumu o sodelovanju z Zvezno upravo za letalstvo (FAA) v ZDA¹. Komisija je Svetu priporočilo² predložila 10. junija 2009. Vendar je Komisija predlagala, naj okvir sodelovanja, ki bo predmet pogajanj s FAA, poleg interoperabilnosti SESAR–NextGen zajema tudi širše področje raziskav in razvoja na področju civilnega letalstva.

Svet je na podlagi priporočila Komisije 9. oktobra 2009 sprejel sklep, s katerim je Komisijo pooblastil, da v imenu EU začne pogajanja s FAA o memorandumu o sodelovanju pri raziskavah in razvoju na področju civilnega letalstva. Svet je Komisijo prav tako pozval, naj hkrati pripravi prilogo o interoperabilnosti SESAR–NextGen.

V predlaganem osnutku memoranduma so opredeljeni pogoji za medsebojno sodelovanje med EU in ZDA pri spodbujanju in izboljšanju raziskav in razvoja na področju civilnega letalstva. Gre za pomemben instrument, ki bo pogodbenicama na podlagi pravno zavezujočega okvira in ob upoštevanju skupno dogovorjenih načel vzajemnosti omogočil skupno uresničevanje enotnega cilja za zagotovitev okolju prijaznejših in učinkovitejših sistemov zračnega prometa. Osnutek memoranduma bo pogodbenicama omogočil vzpostavitev skupnih raziskovalnih in razvojnih dejavnosti v zvezi s katerim koli vidikom civilnega letalstva.

Na podlagi pogajalskih smernic iz mandata sta pogodbenici 18. junija 2010 parafirali osnutek memoranduma o sodelovanju in osnutek priloge o interoperabilnosti SESAR–NextGen. Pred odobritvijo Evropskega parlamenta in sklepom Sveta o sklenitvi predlaganega memoranduma Komisija predlaga Svetu, naj sprejme sklep o odobritvi podpisa in začasne uporabe tega memoranduma.

1.2 Splošno ozadje

SESAR

Program za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba (SESAR) je tehnološki steber enotnega evropskega neba (SES)³. Je program s tremi fazami, v okviru katerega je **opredeljena**, se **razvija** in se bo **uvajala** visoko kakovostna nova generacija tehnologij, sistemov in postopkov za upravljanje zračnega prometa, ki so v skladu s cilji in

¹ Resolucija Sveta o potrditvi osrednjega načrta za upravljanje zračnega prometa v Evropi, člena 14 in 15, 30. marec 2009.

² Priporočilo Komisije Svetu SEC(2009) 744 konč. z dne 8. junija 2009.

³ Uredbe ...

zahtevami enotnega evropskega neba. Eden od ključnih rezultatov opredelitvene faze SESAR je osrednji načrt za upravljanje zračnega prometa v Evropi (*osrednji načrt*), tj. skupno pripravljen načrt, ki ga je potrdil Svet EU in so ga priznale vse zainteresirane strani na področju upravljanja zračnega prometa, za uspešno uvajanje nove generacije tehnologij in postopkov za upravljanje zračnega prometa v naslednjih 10 do 15 letih. *Osrednji načrt* usmerja delovni program za razvojno fazo, poleg tega pa bo tudi ključno orodje za upravljanje uvajalne faze programa SESAR.

Program SESAR je zdaj v razvojni fazi, ki jo sestavlja več kot 300 skladnih in usklajenih raziskovalnih in razvojnih projektov ter projektov potrjevanja, ki jih centralno upravlja skupno podjetje SESAR, tj. prvo javno-zasebno partnerstvo na področju upravljanja zračnega prometa, ustanovljeno kot organ EU. Naloga skupnega podjetja SESAR je zagotoviti posodobitev sistema upravljanja zračnega prometa v Evropi z usklajevanjem in združevanjem vseh ustreznih raziskovalnih in razvojnih prizadevanj v EU. Njegovi ustanoviteljici sta EU in agencija Eurocontrol, sestavljen pa je iz 15 članov iz sektorja industrije (proizvajalci zemeljske in letalske opreme, letališča, letalske družbe, izvajalci navigacijskih storitev zračnega prometa), vključno s subjekti iz držav zunaj EU in več pridruženimi partnerji.

V ZDA je FAA prav tako začela program za posodobitev upravljanja zračnega prometa, ki se imenuje NextGen. Glede na vzporedno izvajanje programov SESAR in NextGen so evropski uporabniki zračnega prostora izrecno zahtevali vzpostavitev interoperabilnosti med programoma SESAR in NextGen za zagotovitev varnih in brezhibnih operacij po vsem svetu, povečanje tržnih priložnosti za evropsko industrijo in preprečevanje dragega podvajanja opreme na zrakoplovih. Ameriška podjetja že imajo dostop do evropskih raziskovalnih in razvojnih programov, kot je SESAR, zato je bistveno zagotoviti vzajemne možnosti za evropsko industrijo.

Komisija meni, da je okrepitev tehnološkega in operativnega sodelovanja s FAA bistven in nujen ukrep za sektor civilnega letalstva na splošno. Učinkovitejše in trajnostne sisteme zračnega prometa je namreč mogoče bolje dosegati na podlagi celostnega pristopa, pri katerem se upoštevajo vsi vidiki civilnega letalstva. To je Komisijo spodbudilo, da je predlagala razširitev okvira sodelovanja na širše področje civilnega letalstva.

Predlagani memorandum o sodelovanju z ZDA je razumna in pravno zavezujoča podlaga za vzpostavitev skupnih raziskovalnih in razvojnih dejavnosti, pri čemer se ustrezno obravnavajo občutljiva vprašanja, kot so odgovornost, pravice intelektualne lastnine in vzajemnost. Poleg tega lahko memorandum določi mednarodne standarde na področju letalstva ter s tem kot odgovor na pričakovanja zainteresiranih strani v letalstvu zagotovi interoperabilnost po vsem svetu in evropski industriji omogoči več tržnih priložnosti.

1.3 Obstoječe določbe na področju, na katero se nanaša predlog

Evropska komisija in FAA sta 18. julija 2006 najprej podpisali memorandum o soglasju za vzpostavitev okvira za sodelovanje, da bi prispevali k bolj globalnemu upravljanju zračnega prometa s poenostavitvijo skupnih globalnih operacij. Memorandum o soglasju je bil 17. marca 2009 posodobljen, da bi se upoštevala ključna vloga skupnega podjetja SESAR pri tehnološkem sodelovanju s FAA pod vodstvom Evropske komisije. Vendar memorandum o soglasju zaradi svojega deklarativnega značaja ne zagotavlja zahtevanega pravno zavezujočega okvira za ustrezno obravnavo vprašanj odgovornosti, pravic intelektualne lastnine in vzajemnosti. Predlagani memorandum o sodelovanju in zlasti njegova priloga o interoperabilnosti SESAR–NextGen bosta nadomestila obstoječi memorandum o soglasju.

1.4 Usklajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Predlagani memorandum o sodelovanju bo prispeval k doseganju ciljev politike enotnega evropskega neba, saj podpira program SESAR, ki je njen tehnološki steber. Pravočasni razvoj in uvajanje novih tehnologij in postopkov za upravljanje zračnega prometa bosta namreč okrepila zmogljivosti za inovacije v Evropi in konkurenčnost njene industrije po svetu, kar bo EU zagotovilo pomembno vlogo v organih za standardizacijo.

Osnutek memoranduma bo spodbudil tehnološko in operativno sodelovanje med pogodbenicama, saj bo zagotovil jasen pravni okvir. Takšna spodbuda je v skladu z raziskovalno politiko EU in bo prispevala k uresničevanju sedmega okvirnega programa.

2. POSVETOVANJE Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

2.1 Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Letalska industrija podpira priložnosti, ki jih ponuja zavezujoči memorandum o sodelovanju med EU in ZDA. Evropska industrija pričakuje, da bo z izvajanjem načel vzajemnosti, na katerih temelji memorandum, lahko izkoristila primerljive priložnosti za začetek dejavnosti sodelovanja z ZDA na podlagi preglednosti, vzajemnih koristi ter nepristranskega in pravičnega obravnavanja.

Posvetovalne metode, glavni ciljni sektorji in splošni profil vprašancev

Komisija se je med postopkom pogajanj posvetovala z zainteresiranimi stranmi, zlasti v okviru skupnega podjetja SESAR, in državami članicami v okviru posebnega odbora, ki ga je za pogajanja o memorandumu ustanovil Svet.

Povzetek odgovorov in njihovo upoštevanje

Pripombe zainteresiranih strani so se pri pripravi pogajalskega izhodišča Unije ustrezno upoštevale.

2.2 Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Tehnična mnenja je med pogajanjem zagotovilo skupno podjetje SESAR. Pravna mnenja je zagotovila pravna služba Komisije. Drugo zunanje strokovno mnenje ni bilo potrebno.

2.3 Ocena učinka

Memorandum je razumna pravna podlaga, ki omogoča poglobljeno tehnološko in operativno sodelovanje, kar vodi k hitremu razvoju skupnih standardov na področju civilnega letalstva. Poleg tega bodo opredelitev, izvajanje in spremljanje načel vzajemnosti evropski industriji pomagali pri vstopu na nove trge ZDA. Če se vzajemnost ne bi uveljavila, bi se evropski industriji onemogočil pravičen dostop do ameriškega trga.

V posebnem primeru posodobitve upravljanja zračnega prometa bo usklajena podpora EU in ZDA za dejavnosti standardizacije v organizaciji ICAO gonilna sila, ki lahko skupne standarde SESAR–NextGen spremeni v mednarodne standarde za upravljanje zračnega prometa. Če se interoperabilnost ne bi zagotovila, bi se podvajala letalska oprema na več tisoč

zrakoplovih, ki letijo v Evropo in ZDA, kar bi pomenilo naložbo, za katero letalske družbe v sedanji finančni krizi ne bi imele dovolj sredstev.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

3.1 Povzetek predlaganih ukrepov

Predlagani memorandum o sodelovanju je sestavljen iz osrednjega dokumenta, v katerem so določeni glavna načela sodelovanja in ureditev upravljanja. Osrednji del dopolnjujejo priloge in dodatki k prilogam, v katerih so nadalje obravnavani posebni tehnični cilji raziskav in razvoja na področju civilnega letalstva. Kot je v svojem mandatu zahteval Svet, je v prvi prilogi obravnavana interoperabilnost med programoma SESAR in NextGen.

Ureditev upravljanja vključuje skupni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki Komisije, skupaj s predstavniki držav članic EU, in predstavniki FAA. Skupni odbor lahko obravnava kakršno koli vprašanje v zvezi z izvajanjem memoranduma ter njegovih prilog in dodatkov.

3.2 Pravna podlaga

Člen 100(2) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

3.3 Načelo subsidiarnosti

Države članice zaradi vseevropskega značaja zračnega prevoza in potrebe po usklajenem pristopu na evropski ravni ciljev memoranduma o sodelovanju ne morejo dosegati na dvostranski ravni z ZDA. Zato je predlog v skladu z načelom subsidiarnosti.

3.4 Načelo sorazmernosti

Memorandum o sodelovanju med EU in ZDA je učinkovit zavezujoč pravni instrument, ki spodbuja tehnološko sodelovanje med pogodbenicama. Zagotavlja splošen okvir, ki omogoča vzpostavljanje dejavnosti sodelovanja, ki obema pogodbenicama omogočajo primerljive priložnosti za sodelovanje v raziskovalnih in razvojnih dejavnostih na katerem koli področju civilnega letalstva.

Predlagani sporazum ne povzroča nikakršne dodatne upravne ali finančne obremenitve za organe držav članic ali industrijo.

3.5 Izbira instrumentov

Predlagani instrument: memorandum o sodelovanju.

Zunanji odnosi na področju letalstva se lahko uveljavljajo le z mednarodnimi sporazumi.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Unije.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu in začasni uporabi memoranduma o sodelovanju med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike pri raziskavah in razvoju na področju civilnega letalstva

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 100(2) v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v skladu s sklepom Sveta o pooblastilu Komisiji za začetek pogajanj v imenu Unije v pogajanjih dosegla memorandum o sodelovanju med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike pri raziskavah in razvoju na področju civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: memorandum) in Prilogo I k temu memorandumu o sodelovanju SESAR–NextGen za globalno interoperabilnost.
- (2) Memorandum in Priloga I k temu memorandumu sta bila parafirana 18. junija 2010.
- (3) Memorandum in njegovo prilogo I, ki ju je v pogajanjih dosegla Komisija, je treba podpisati in začasno uporabljati s pridržkom poznejše sklenitve memoranduma.
- (4) Treba je opredeliti postopkovne določbe za sodelovanje Unije v skupnem odboru, ustanovljenem na podlagi memoranduma, reševanje nesoglasij ter prenehanje veljavnosti prilog in dodatkov k memorandumu –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1 (Podpis)

1. V imenu Unije se s pridržkom sklepa Sveta o sklenitvi memoranduma odobri podpis memoranduma in njegove priloge I. Besedilo memoranduma in njegove priloge I je priloženo temu sklepu.
2. Predsednik Sveta je pooblaščen za imenovanje oseb(-e), pristojne(-ih) za podpis memoranduma v imenu Unije s pridržkom njegove sklenitve.
- 3.

⁴ UL C , , str. .

Člen 2 (Začasna uporaba)

Memorandum se do začetka veljavnosti v Evropski uniji začasno uporablja, in sicer od prvega dne v mesecu, ki sledi (i) datumu zadnje note, s katero se pogodbenici uradno obvestita o končanju postopkov, potrebnih za začasno uporabo memoranduma, ali (ii) datumu, ki je dvanajst mesecev od datuma podpisa memoranduma, kar je prej.

Člen 3 (Skupni odbor)

1. V skupnem odboru, ustanovljenem v skladu s členom III memoranduma, Unijo zastopajo Komisija in predstavniki držav članic.
2. Komisija po posvetovanju s posebnim odborom, ki ga imenuje Svet, opredeli stališče Unije v skupnem odboru, vključno z vprašanji:
 - sprejetja dodatnih prilog k memorandumu in njihovih dodatkov;
 - sprejetja predlogov sprememb prilog k memorandumu in njihovih dodatkov.

Člen 4 (Izvajanje)

Komisija lahko sprejme kakršne koli ustrezne ukrepe na podlagi členov II.B, IV, V, VII in VIII memoranduma.

Člen 5 (Reševanje nesoglasij)

Komisija zastopa Unijo v posvetovanjih na podlagi člena XI memoranduma.

Člen 6 (Prenehanje veljavnosti prilog in dodatkov)

Komisija lahko po posvetovanju s posebnim odborom iz člena 3(2) razveljavi priloge ali dodatke k memorandumu v skladu s členom XII.D memoranduma.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

MEMORANDUM O SODELOVANJU

NAT-I-9406

MED

ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE

IN

EVROPSKO UNIJO

KER je skupni cilj Združenih držav Amerike in Evropske unije spodbujanje in izboljšanje sodelovanja pri raziskavah in razvoju na področju civilnega letalstva ter

KER bo tako sodelovanje spodbujalo razvoj in varnost civilnega letalstva v Združenih državah Amerike in Evropski uniji;

ZATO se Združene države Amerike in Evropska unija (v nadaljnjem besedilu skupno: pogodbenici, in posamično: pogodbenica) strinjajo, da bodo izvajale skupne programe v skladu z naslednjimi pogoji:

ČLEN I – CILJ

- A. V tem memorandumu o sodelovanju, vključno z njegovimi prilogami in dodatki (v nadaljnjem besedilu: memorandum), so določeni pogoji za medsebojno sodelovanje pri spodbujanju in izboljšanju raziskav in razvoja na področju civilnega letalstva. Zato lahko pogodbenici glede na razpoložljivost dodeljenih sredstev in drugih potrebnih virov zagotovita osebje, vire in povezane storitve za sodelovanje v obsegu, določenem v prilogah in dodatkih k temu memorandumu.
- B. Cilje tega memoranduma je mogoče doseči s sodelovanjem na katerem koli od naslednjih področij:
1. izmenjava informacij o programih in projektih, rezultatov raziskav ali publikacij;
 2. izvajanje skupnih analiz;
 3. usklajevanje raziskovalnih in razvojnih programov in projektov ter njihovo izvajanje na podlagi skupnega prizadevanja;
 4. izmenjava znanstvenega in tehničnega osebja;
 5. izmenjava posebne opreme, programske opreme in sistemov za raziskovalne dejavnosti ter študije združljivosti;
 6. skupna organizacija simpozijev ali konferenc in
 7. vzajemna posvetovanja za opredelitev usklajenih ukrepov v ustreznih mednarodnih organih.

- C. Pogodbenici odvisno od veljavnih zakonov, predpisov in politik, ki se lahko dopolnijo ali spremenijo, čim bolj spodbujata vključevanje udeležencev v dejavnosti sodelovanja na podlagi tega memoranduma za zagotovitev primerljivih priložnosti za sodelovanje v njunih raziskovalnih in razvojnih dejavnostih. Pogodbenici udeležence vključujeta v dejavnosti sodelovanja, ki se izvajajo vzajemno in v skladu z naslednjimi načeli:
1. vzajemna korist;
 2. primerljive priložnosti za vključitev v dejavnosti sodelovanja;
 3. nepristransko in pravično obravnavanje;
 4. pravočasna izmenjava informacij, ki lahko vplivajo na dejavnosti sodelovanja, in
 5. preglednost.
- D. Take dejavnosti sodelovanja potekajo v skladu s posebnimi prilogami in dodatki, opredeljenimi v členu II.

ČLEN II – IZVAJANJE

- A. Ta memorandum se izvaja na podlagi posebnih prilog in dodatkov k temu memorandumu. V teh prilogah in dodatkih so ustrezno opisani značaj in trajanje sodelovanja za posamezno področje ali namen ter obravnava vprašanj intelektualne lastnine, odgovornosti, financiranja, razporeditve stroškov in drugih pomembnih vprašanj. Razen če je izrecno navedeno drugače, ima v primeru neskladnosti med določbo v prilogi ali dodatku in določbo v tem memorandumu prednost določba iz memoranduma.
- B. Predstavniki Združenih držav Amerike in Evropske unije se redno srečujejo za:
1. razpravo o predlogih za nove dejavnosti sodelovanja in
 2. pregled stanja pri dejavnostih, ki že potekajo in so se začele na podlagi priloge ali dodatka k temu memorandumu.
- C. Usklajevanje in spodbujanje dejavnosti sodelovanja na podlagi tega memoranduma v imenu Vlade Združenih držav Amerike izvaja Zvezna uprava za letalstvo, v imenu Evropske unije pa Evropska komisija.
- D. Pristojni uradi za usklajevanje in upravljanje tega memoranduma, kjer je treba vložiti vse zahteve za storitve na podlagi tega memoranduma, so:
1. za Združene države Amerike:

Federal Aviation Administration

Office of International Aviation

Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East

600 Independence Ave., S.W.

Washington, D.C.

20591 – USA

Telefon: +1 2023858900

2. za Evropsko unijo:

European Commission

Directorate-General for Mobility and Transport

Directorate for Air Transport

1040 Brussels – Belgium

Telefon: +32 22968430

Telefaks: +32 22968353

- E. Vzpostavijo se zveze za tehnični program za posamezne dejavnosti, kot je določeno v prilogah in dodatkih k temu memorandumu.

ČLEN III – IZVRŠNO UPRAVLJANJE

- A. Pogodbenici ustanovita skupni odbor, ki je odgovoren za zagotovitev učinkovitega delovanja tega memoranduma in se bo redno sestajal za ocenjevanje učinkovitosti njegovega izvajanja.
- B. Skupni odbor sestavljajo predstavniki:
1. Združenih držav Amerike, in sicer Zvezna uprava za letalstvo (FAA, sopredsednik), in
 2. Evropske unije, in sicer Evropska komisija (sopredsednik) skupaj s predstavniki držav članic Evropske unije.
- C. Skupni odbor lahko k sodelovanju priložnostno povabi strokovnjake s posameznih področij. Skupni odbor lahko ustanovi tehnične delovne skupine, pri čemer nadzoruje njihovo delo ter delo odborov in skupin, ustanovljenih na podlagi posameznih prilog in dodatkov. Skupni odbor razvija in sprejema notranje upravne postopke.
- D. Vse odločitve v skupnem odboru soglasno sprejmeta pogodbenici, ki odbor sestavljata. Te odločitve so pisne, pri čemer jih podpišejo predstavniki pogodbenic v skupnem odboru.
- E. Skupni odbor lahko obravnava kakršno koli vprašanje v zvezi z delovanjem tega memoranduma ter njegovih prilog in dodatkov. Zlasti je odgovoren za:
1. zagotovitev foruma za razpravo v okviru področja uporabe tega memoranduma ter njegovih prilog in dodatkov o:

- a. vprašanjih, ki se lahko pojavijo, in spremembah, ki lahko vplivajo na izvajanje tega memoranduma ter njegovih prilog in dodatkov;
 - b. skupnih pristopih k uvajanju novih tehnologij in postopkov, raziskovalnim in ocenjevalnim programom ter drugim področjem v skupnem interesu; in
 - c. osnutkih predpisov in zakonodaje, ki jih pripravi katera od pogodbenic in bi lahko vplivali na interese druge pogodbenice, v okviru področja uporabe tega memoranduma ter njegovih prilog in dodatkov;
2. sprejetje dodatnih prilog k temu memorandumu in dodatkov k tem prilogam, če je to ustrezno;
 3. sprejetje sprememb prilog k temu memorandumu in dodatkov k tem prilogam, če je to ustrezno;
 4. predložitev predlogov pogodbenicam za druge spremembe tega memoranduma, če je to ustrezno.

ČLEN IV – IZMENJAVA OSEBJA

Pogodbenici si lahko po potrebi izmenjata tehnično osebje za izvajanje dejavnosti, opisanih v prilogi ali dodatku k temu memorandumu. Vse take izmenjave so v skladu s pogoji, določenimi v tem memorandumu ter njegovih prilogah in dodatkih. Tehnično osebje, ki si ga izmenjata pogodbenici, delo opravlja, kot je določeno v posamezni prilogi ali dodatku. Tako tehnično osebje je lahko osebje agencij ali izvajalcev v Združenih državah Amerike ali Evropski uniji, kot se pogodbenici sporazumeta.

ČLEN V – DOLOČBE O IZPOSOJI OPREME

Ena od pogodbenic (v nadaljnjem besedilu: pogodbenica posojevalka) lahko drugi pogodbenici (v nadaljnjem besedilu: pogodbenica izposojevalka) na podlagi priloge ali dodatka k temu memorandumu posodi opremo. Za vsakršno izposojlo opreme se uporabljajo naslednje splošne določbe, razen če je v prilogi ali dodatku določeno drugače:

- A. Pogodbenica posojevalka določi vrednost opreme, ki se posoja.
- B. Pogodbenica izposojevalka skrbništvo in lastništvo nad opremo prevzame v objektu pogodbenice posojevalke, ki sta ga pogodbenici določili v prilogi ali dodatku. Pogodbenica izposojevalka opremo obdrži, dokler je v skladu z odstavkom H spodaj ne vrne pogodbenici posojevalki.
- C. Pogodbenica izposojevalka vso opremo na lastne stroške prepelje v objekt, ki sta ga pogodbenici določili v prilogi ali dodatku.
- D. Pogodbenici sodelujeta pri pridobivanju morebitnih izvoznih dovoljenj in drugih dokumentov, potrebnih za pošiljanje opreme.
- E. Pogodbenica izposojevalka je odgovorna za namestitev opreme v objektu, ki sta ga pogodbenici določili v prilogi ali dodatku. Pogodbenica posojevalka pogodbenici

izposojevalki po potrebi zagotovi pomoč pri namestitvi opreme, izposojene na podlagi pogojev, o katerih sta se dogovorili pogodbenici.

- F. Pogodbenica izposojevalka med posojilnim obdobjem opremo uporablja in ohranja v ustreznem stanju, zagotavlja stalno obratovanje opreme in dovoli, da pogodbenica posojevalka kadar koli, ko je to razumno, opravi pregled.
- G. Pogodbenica posojevalka pogodbenici izposojevalki pomaga pri iskanju virov dobave za običajne elemente in posebne dele, do katerih pogodbenica izposojevalka nima neposrednega dostopa.
- H. Pogodbenica izposojevalka po poteku veljavnosti ali razveljavitvi ustrezne priloge ali dodatka k temu memorandumu ali po koncu uporabe opreme to opremo na svoje stroške vrne pogodbenici posojevalki.
- I. V primeru izgube ali poškodbe kakršne koli opreme, ki je bila izposojena na podlagi tega memorandumu ter katere skrbništvo in lastništvo je prevzela pogodbenica izposojevalka, slednja pogodbenica po presoji pogodbenice posojevalke opremo popravi ali izplača odškodnino v vrednosti (ki jo je pogodbenica posojevalka določila v odstavku A zgoraj) izgubljene ali poškodovane opreme.
- J. Kakršna koli oprema, ki se izmenja na podlagi tega memorandumu, je namenjena le raziskavam, razvoju in potrjevanju ter se nikakor ne uporablja za aktivno civilno letalstvo ali drugo operativno uporabo.
- K. Kakršni koli prenosi tehnologije, opreme ali drugih elementov na podlagi tega memorandumu so v skladu z veljavnimi zakoni in politikami pogodbenic.

ČLEN VI – FINANCIRANJE

- A. Razen če je v posamezni prilogi ali dodatku k temu memorandumu določeno drugače, vsaka pogodbenica krije stroške dejavnosti, ki jih izvaja na podlagi tega memorandumu.
- B. Združene države so memorandumu dodelile številko NAT-I-9406 za identificiranje tega programa sodelovanja, pri čemer se na to številko sklicujejo vsi dopisi v zvezi s tem memorandumom.

ČLEN VII – POSREDOVANJE INFORMACIJ

- A. Razen če je to določeno v veljavni zakonodaji ali predhodnem pisnem sporazumu med pogodbenicama, nobena od pogodbenic ne posreduje informacij ali gradiva v zvezi z nalogami ali programi, dogovorjenimi na podlagi tega memorandumu ter njegovih prilog in dodatkov, tretjim stranem, ki niso (i) izvajalci ali podizvajalci, ki sodelujejo pri nalogah in programih, če so potrebni za izvajanje teh nalog in programov, ali (ii) drugi vladni organi pogodbenic.
- B. Če ena od pogodbenic ugotovi, da na podlagi svoje zakonodaje ali predpisov ne bo mogla ali lahko upravičeno pričakuje, da ne bo mogla izpolniti določb o nerazkrivanju informacij iz tega člena, o tem takoj in pred razkritjem obvesti drugo pogodbenico. Pogodbenici se nato posvetujeta in določita ustrezne nadaljnje ukrepe.

ČLEN VIII – PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

- A. Pogodbenica, ki v skladu s pogoji iz priloge ali dodatka k temu memorandumu drugi pogodbenici zagotovi intelektualno lastnino (ki za namene tega memoranduma vključuje analize, poročila, zbirke podatkov, programsko opremo, strokovno znanje in izkušnje, tehnične in poslovno občutljive informacije, podatke in evidence ter povezano dokumentacijo in gradivo ne glede na vrsto medijev, na katere se lahko zapišejo), ohrani take lastninske pravice do intelektualne lastnine, kot jih je imela ob izmenjavi. Pogodbenica, ki v skladu s prilogo ali dodatkom k temu memorandumu zagotovi dokument ali drugo intelektualno lastnino, ta dokument ali drugo intelektualno lastnino jasno označi kot zaupno, lastniško ali kot poslovno skrivnost, kot je to ustrezno.
- B. Razen če je v prilogi ali dodatku k temu memorandumu določeno drugače, pogodbenica, ki na podlagi tega memoranduma prejme intelektualno lastnino od druge pogodbenice:
1. ne pridobi lastninskih pravic do intelektualne lastnine s tem, ko jo prejme od druge pogodbenice, in
 2. intelektualne lastnine ne razkrije tretji strani, ki ni izvajalec ali podizvajalec, vključen v program, ki je povezan s prilogo ali dodatkom k temu memorandumu, brez predhodnega pisnega soglasja druge pogodbenice. V primeru razkritja izvajalcu ali podizvajalcu, vključenemu v program, pogodbenica, ki razkrije informacijo:
 - a. omeji uporabo intelektualne lastnine pri izvajalcu ali podizvajalcu na namene, določene v veljavni prilogi ali dodatku, in
 - b. izvajalcu ali podizvajalcu prepove nadaljnja razkritja intelektualne lastnine tretjim stranem, razen če druga pogodbenica vnaprej in pisno poda svoje soglasje z nadaljnjimi razkritji.
- C. Razen če je v prilogi ali dodatku k temu memorandumu določeno drugače, imata lastninske pravice do kakršne koli intelektualne lastnine, ki jo pogodbenici v skladu s tem memorandumom in njegovimi prilogami ali dodatki razvijeta skupaj, obe pogodbenici.
1. Vsaka pogodbenica ima v vseh državah neizključno in nepreklicno pravico do reproduciranja, priprave izpeljanih del, javnega razširjanja in prevajanja take intelektualne lastnine, če to reproduciranje, priprava, razširjanje in prevajanje ne vplivajo na varstvo pravic intelektualne lastnine, ki jih ima druga pogodbenica. Vsaka pogodbenica ali njeni organi za izvajanje imajo pravico, da prevod pregledajo, preden se javno objavi.
 2. Na vseh izvodih člankov v znanstvenih in tehničnih revijah, nelastniških znanstvenih poročilih in knjig, ki so namenjeni javni distribuciji in so neposreden rezultat sodelovanja na podlagi tega memoranduma in njegovih prilog ali dodatkov, so navedena imena avtorjev dela, razen če avtor to izrecno zavrne.
- D. Če se pogodbenica ne strinja z označitvijo dokumenta ali druge intelektualne lastnine, ki jo v skladu s prilogo ali dodatkom k temu memorandumu zagotovi druga

pogodbenica, kot zaupne, lastniške ali kot poslovne skrivnosti, pogodbenica, ki se ne strinja s tako označitvijo, zahteva posvetovanje z drugo pogodbenico za razrešitev tega vprašanja. Posvetovanja lahko potekajo vzporedno s srečanjem skupnega odbora ali drugih odborov, ki se lahko ustanovijo na podlagi priloge ali dodatka k temu memorandumu.

ČLEN IX – IMUNITETA IN ODGOVORNOST

- A. Pogodbenici vprašanja imunitete in odgovornosti, povezana z dejavnostmi na podlagi tega memoranduma, po potrebi obravnavata v ustrezni prilogi ali dodatku.
- B. Pogodbenici se strinjata, da se vse dejavnosti, začete na podlagi tega memoranduma in njegovih prilog ali dodatkov, izvajajo z ustrezno strokovno skrbnostjo ter da se izvedejo vsa razumna prizadevanja za zmanjšanje morebitnih tveganj za tretje strani in se izpolnijo vse zahteve glede varnosti in nadzora.

ČLEN X – SPREMEMBE

- A. Pogodbenici lahko spremenita ta memorandum ter njegove priloge ali dodatke. Podrobnosti o morebitni taki spremembi se zabeležijo v pisnem sporazumu, ki ga podpišeta obe pogodbenici.
- B. Spremembe prilog ali dodatkov k temu memorandumu, ki jih sprejme skupni odbor, začnejo veljati po sklepu skupnega odbora na podlagi člena III.D tega memoranduma, ki ga v imenu pogodbenic podpišeta soprodsednika skupnega odbora.

ČLEN XI – REŠEVANJE NESOGLASIJ

Pogodbenici vsa nesoglasja v zvezi z razlago ali uporabo tega memoranduma ali njegovih prilog ali dodatkov rešujeta z medsebojnimi posvetovanji. Pogodbenici takih nesoglasij ne posredujejo v nadaljnje reševanje mednarodnemu sodišču ali tretji strani.

ČLEN XII – ZAČETEK VELJAVNOSTI IN ODPOVED

- A. Memorandum se do njegovega začetka veljavnosti začasno uporablja od datuma podpisa.
- B. Ta memorandum začne veljati, ko se pogodbenici medsebojno pisno obvestita, da so bili končani ustrezni notranji postopki za začetek veljavnosti memoranduma, in velja do odpovedi.
- C. Vsaka posamezna priloga ali dodatek, ki ga skupni odbor sprejme po začetku veljavnosti tega memoranduma, začne veljati po sklepu skupnega odbora na podlagi člena III.D tega memoranduma, ki ga v imenu pogodbenic podpišeta soprodsednika skupnega odbora.
- D. Vsaka od pogodbenic lahko ta memorandum ali njegove priloge ali dodatke kadar koli odpove tako, da o tem šestdeset (60) dni prej pisno obvesti drugo pogodbenico. Odpoved tega memoranduma ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic na podlagi členov V, VII, VIII in IX. Vsaka pogodbenica ima na voljo sto dvajset (120) dni, da po odpovedi tega memoranduma ali njegovih prilog ali dodatkov konča svoje

dejavnosti. Z odpovedjo tega memoranduma prenehajo veljati tudi vse priloge in dodatki, ki sta jih pogodbenici sprejeli na podlagi memoranduma.

ČLEN XIII – POOBLASTILA

Združene države in Evropska unija se strinjajo z določbami tega memoranduma, kar s podpisi potrjujejo njihovi ustrezno pooblaščen predstavniki.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

EVROPSKA UNIJA

PREDSTAVNIK: _____

PREDSTAVNIK: _____

NAZIV:

NAZIV:

Pomočnik administratorja

Za mednarodno letalstvo

Zvezna uprava za letalstvo

Ministrstvo za promet

PRILOGA 1

K

MEMORANDUMU O SODELOVANJU

NAT-I-9406

MED

ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE

IN

EVROPSKO UNIJO

SODELOVANJE SESAR–NEXTGEN ZA GLOBALNO INTEROPERABILNOST

KER sta SESAR in NextGen programa Evropske unije in Združenih držav Amerike za razvoj nove generacije sistemov za upravljanje zračnega prometa;

KER je bilo z Uredbo Sveta (ES) št. 219/2007 z dne 27. februarja 2007 ustanovljeno skupno podjetje SESAR za upravljanje razvojne faze projekta SESAR;

ZATO so Združene države Amerike in Evropska unija (v nadaljnjem besedilu skupno: pogodbenici, in posamično: pogodbenica) sklenile:

ČLEN I – NAMEN

Namen te priloge je izvajanje memoranduma o sodelovanju NAT-I-9406 med Združenimi državami Amerike in Evropsko unijo (v nadaljnjem besedilu: memorandum) z določitvijo pogojev, v skladu s katerimi pogodbenici vzpostavita sodelovanje za zagotovitev globalne interoperabilnosti njunih programov za posodobitev upravljanja zračnega prometa (ATM), tj. NextGen in SESAR, pri čemer upoštevata interese civilnih in vojaških uporabnikov zračnega prostora.

ČLEN II – OPREDELITVE POJMOV

V tej prilogi pojem „potrjevanje“ pomeni, da se skozi celotni razvojni krog potrjuje, da predlagana rešitev, vključno z zasnovo, sistemom in postopki, izpolnjuje potrebe zainteresiranih strani.

ČLEN III – NAČELA

Pogodbenici v okviru programov NextGen in SESAR ter v skladu z načeli iz člena I.C memoranduma:

- A. po potrebi dovolita sodelovanje vladnih in industrijskih subjektov druge pogodbenice v ustreznih posvetovalnih organih in industrijskih pobudah v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi ter upravnimi pravili takih organov in pobud;
- B. si prizadevata, da industrijskim zainteresiranim stranem druge pogodbenice zagotovita priložnost, da prispevajo k delovnim programom ter imajo dostop do

informacij in rezultatov iz enakovrednih raziskovalnih in razvojnih programov ter projektov, in

- C. v odboru na visoki ravni, ustanovljenem na podlagi člena V te priloge, v dokumentih, priloženih tej prilogi (v nadaljnjem besedilu: spremljevalni dokumenti), skupaj opredelita področja, na katerih se kažejo posebne možnosti za sodelovanje v posvetovalnih organih, pobudah ter raziskovalnih programih in projektih posamezne pogodbenice, zlasti področja, na katerih je mogoče prispevati k opredelitvi sistema na visoki ravni, kot so interoperabilnost, opredelitev arhitekture in tehnična izhodišča.

Odbor na visoki ravni spremlja izvajanje tega člena in po potrebi posodobi spremljevalne dokumente.

ČLEN IV – PODROČJE DELA

- A. Področje dela vključuje prispevek k raziskavam, razvoju in potrjevanju upravljanja zračnega prometa za globalno interoperabilnost. Delo lahko vključuje, vendar na to ni omejeno, dejavnosti iz odstavkov od 1 do 5 tega člena.

1. Transverzalne dejavnosti

Transverzalne dejavnosti zajemajo naloge, ki niso značilne za posamezen postopkovni ali tehnični razvoj, ampak vključujejo medsebojne povezave med programoma SESAR in NextGen. Te dejavnosti so posebej pomembne za sodelovanje, saj ima lahko vsak odstopajoč pristop široke materialne posledice za usklajevanje in interoperabilnost. Na tem področju pogodbenici nameravata obravnavati:

- a. zasnovo in načrt operacij;
- b. določbo o razdvajanju letal;
- c. načrtovanje, vključno s standardizacijo in predpisi za lažje izvajanje sinhronizacije;
- d. poslovni model in načrtovanje naložb;
- e. okolje;
- f. usklajevanje tehničnih prizadevanj v podporo dejavnostim standardizacije na svetovni ravni in ravni ICAO na področju posodobitve upravljanja zračnega prometa;
- g. sinhronizacijo in skladnost načrtov letalske elektronike za zagotovitev najboljše gospodarske smotrnosti za uporabnike zračnega prostora in
- h. usklajeno uveljavljanje tehničnih in operativnih sprememb za doseganje/ohranjanje brezhibnih operacij z vidika uporabnika zračnega prostora.

2. Upravljanje informacij

Ključni poudarek na upravljanju informacij je namenjen zagotavljanju pravočasnega razširjanja točnih in ustreznih informacij v zvezi z upravljanjem zračnega prometa po vsej skupnosti zainteresiranih strani, ki poteka nemoteno (interoperabilno) in varno ter podpira skupno odločanje. Na tem področju

pogodbenici nameravata obravnavati:

- a. interoperabilnost upravljanja informacij za celotni sistem (SWIM);
- b. interoperabilnost upravljanja letalskih informacij (AIM) in
- c. izmenjavo meteoroloških podatkov.

3. Upravljanje krivulje leta

Upravljanje krivulje leta zajema izmenjavo zrak-zrak in zrak-zemlja za štiridimenzionalne (4D) krivulje, pri katerih je treba vedno in v vseh fazah leta uporabiti skladen pristop k terminologiji, opredelitvi in izmenjavi informacij o letih. Na tem področju pogodbenici nameravata obravnavati:

- a. skupno opredelitev in sporočanje krivulj leta;
- b. načrtovanje letov in posodobitve dinamičnega načrta letov;
- c. upravljanje prometa (vključno z vključitvijo in napovedovanjem krivulj leta);
- d. vključitev brezpilotnih letalskih sistemov (UAS) v upravljanje zračnega prometa in
- e. približevanje zasnov operacij, opredelitev storitev in njihove uporabe pri programih SESAR in NextGen, vključno s 4D-opredelitvijo krivulj leta in formatom za poročanje o operacijah.

4. Komunikacije, navigacija in spremljanje (CNS) ter letalska interoperabilnost

CNS in letalska interoperabilnost vključujejo načrtovanje letalske opreme ter razvoj medsebojno povezljivih aplikacij in sistemov zrak-zrak in zrak-zemlja. Na tem področju pogodbenici nameravata obravnavati:

- a. letalsko interoperabilnost, vključno:
 - i. s sistemom za izogibanje trčenj v zraku (ACAS);
 - ii. z načrtom letalske elektronike in
 - iii. s sistemi za pomoč pri razdvajanju letal (ASAS) za pomoč na ravni zemlja-zemlja in zrak-zemlja;
- b. komunikacije, vključno s:
 - i. storitvami in tehnologijo podatkovnih zvez ter
 - ii. prilagodljivo komunikacijsko strukturo;
- c. navigacijo, vključno z:
 - i. navigacijo na podlagi delovanja in

ii. aplikacijami globalnega navigacijskega satelitskega sistema (GNSS) med letom in priletom, vključno s priletom z vertikalnim vodenjem;

d. nadzor, vključno:

i. s storitvami in tehnologijo avtomatskega odvisnega nadzora (ADS) ter

ii. z nadzorom na tleh.

5. Skupni projekti

Skupni projekti vključujejo priložnostne projekte, za katere se pogodbenici strinjata, da je potrebno osredotočeno usklajevanje in sodelovanje. Na tem področju pogodbenici nameravata obravnavati:

a. atlantsko pobudo interoperabilnosti za zmanjšanje emisij (AIRE) in

b. izboljšave pri spremljanju in ugotavljanju položaja zrakoplovov nad oceani in oddaljenimi regijami.

B. Pogodbenici po potrebi izmenično, in sicer posamezno ali skupaj za medsebojno izmenjavo, pripravita poročila, v katerih opišeta zasnovo uporabe, modele, prototipe, ocene, potrjevanje in primerjalne študije v zvezi s tehničnimi in operativnimi vidiki upravljanja zračnega prometa. Pri ocenjevanju in potrjevanju se lahko uporabljajo različna orodja, kot so simulacije in preskusi v živo.

ČLEN V – UPRAVLJANJE

Pogodbenici glede na razpoložljivost sredstev vzpostavita in upravljata projekte in dejavnosti ter zagotovita, da je delo, ki se opravlja, pragmatično, pravočasno in usmerjeno v rezultate. Zato se vzpostavijo naslednje ravni upravljanja:

A. odbor na visoki ravni, ki ga sestavlja enako število udeležencev iz Evropske komisije, ki jim lahko pomaga skupno podjetje SESAR, in iz Zvezne uprave za letalstvo (FAA).

1. Odboru na visoki ravni skupaj predsedujeta predstavnika iz Evropske komisije in FAA. Odbor na visoki ravni se sestane vsaj enkrat na leto, pri čemer:

a. nadzoruje sodelovanje SESAR–NextGen;

b. oceni dosežene rezultate;

c. odloča o začetku novih projektov in dejavnosti na podlagi predloga spodaj opredeljenega usklajevalnega odbora;

d. odloča o predlogih za nove dodatke ali spremembe obstoječih dodatkov k tej prilogi, ki jih v skladu s členom III.D memoranduma posreduje v odobritev skupnemu odboru;

e. daje navodila spodaj opredeljenemu usklajevalnemu odboru in

- f. spremlja izvajanje člena III te priloge in se po potrebi posvetuje o mehanizmi za sodelovanje industrije ali posreduje vprašanja skupnemu odboru, ustanovljenemu na podlagi memoranduma.
 - 2. Odbor na visoki ravni določi delovne postopke, pri čemer vse odločitve soglasno sprejmeta soprodsednika.
 - 3. Odbor na visoki ravni poroča skupnemu odboru, ustanovljenemu na podlagi člena III memoranduma;
- B. usklajevalni odbor, ki ga sestavlja ustrezno in omejeno število udeležencev iz skupnega podjetja SESAR in organizacije FAA za zračni promet, ki jim lahko pomagajo strokovnjaki.
- 1. Usklajevalnemu odboru skupaj predsedujeta predstavnika iz skupnega podjetja SESAR in organizacije FAA za zračni promet. Usklajevalni odbor se sestane vsaj dvakrat na leto, pri čemer:
 - a. spremlja napredek tekočih skupnih projektov in dejavnosti, kot so opredeljeni v dodatkih;
 - b. zagotavlja učinkovito izvajanje dodatkov v spodaj opredeljenih delovnih skupinah;
 - c. zagotavlja učinkovito izvajanje člena III te priloge;
 - d. pripravlja poročila za odbor na visoki ravni ali
 - e. obravnava predloge, ki se predložijo odboru na visoki ravni, vključno z novimi dodatki ali spremembami obstoječih dodatkov k tej prilogi.
 - 2. Usklajevalni odbor določi delovne postopke, pri čemer vse odločitve soglasno sprejmeta soprodsednika;
- C. delovne skupine, ki so namenjene posebnim projektom ali dejavnostim, opisanim v dodatkih. Vsako delovno skupino sestavlja ustrezno in omejeno število udeležencev. Delovne skupine se sestajajo po potrebi, izpolnjujejo navodila usklajevalnega odbora in mu redno poročajo.

ČLEN VI – IMUNITETA IN ODGOVORNOST

Pogodbenici vprašanja imunitete in odgovornosti, povezana z dejavnostmi na podlagi te priloge, po potrebi obravnavata v ustreznem dodatku.

ČLEN VII – IZVAJANJE

- A. Vso delo na podlagi te priloge je opisano v dodatkih, ki bodo ob začetku veljavnosti postali del te priloge.
- B. Vsak dodatek se zaporedno oštevilči in vključuje opis dela, ki ga bosta opravljali pogodbenici ali subjekti, ki jih imenujeta za opravljanje dela, vključno z lokacijo in

načrtovanim trajanjem dela, osebjem in drugimi viri, potrebnimi za dokončanje dela, ocenjenimi stroški in vsemi drugimi ustreznimi informacijami v zvezi z delom.

ČLEN VIII – FINANČNE DOLOČBE

Finančna sredstva za delo, ki se bo opravilo na podlagi te priloge, se zagotovijo v skladu s členom VI memoranduma.

ČLEN IX – KONTAKTNE TOČKE

A. Pristojni uradi za usklajevanje in upravljanje te priloge so:

1. za Združene države Amerike:

Africa, Europe & Middle East Office, AEU-10

Federal Aviation Administration

Wilbur Wright Bldg., 6th Floor, East

600 Independence Avenue, S.W.

Washington, D.C. 20591 – USA

Telefon: +1 2023858905

Telefaks: +1 2022675032

2. za Evropsko unijo:

Single European Sky and ATC Modernisation Unit

Directorate-General for Mobility and Transport

Directorate for Air Transport

European Commission

Rue de Mot 24

1040 Brussels – Belgium

Telefon: +32 22968430

Telefaks: +32 22968353

B. Vzpostavijo se zveze za tehnični program za posamezne dejavnosti, kot je določeno v dodatkih k tej prilogi.

ČLEN X – ZAČETEK IN PRENEHANJE VELJAVNOSTI

A. Do njenega začetka veljavnosti se priloga začasno uporablja od datuma podpisa.

- B. Ta priloga začne veljati, ko se pogodbenici medsebojno pisno obvestita, da so bili končani ustrezni notranji postopki za začetek veljavnosti priloge, in velja do odpovedi v skladu s členom XII memoranduma. S prenehanjem veljavnosti te priloge prenehajo veljati vsi dodatki, ki sta jih pogodbenici sprejeli na podlagi te priloge.

ČLEN XI – POOBLASTILA

Združene države Amerike in Evropska unija se strinjajo z določbami te priloge, kar s podpisi potrjujejo njihovi ustrezno pooblaščen predstavniki.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

EVROPSKA UNIJA

PREDSTAVNIK: _____

PREDSTAVNIK: _____

NAZIV:

NAZIV:

Pomočnik administratorja

Za mednarodno letalstvo

Zvezna uprava za letalstvo

Ministrstvo za promet

DATUM

DATUM

KRAJ:

KRAJ: